

ИЮНЬ
17
Суббота
1939 он
№ 137 (2777)
Сэн 10 мянга

Бүхын оронуудай пролетариар, ногдогты!

БУРЯТ-МОНГОЛ УНЭН

ВКП(б)-ийн Б.-М.
Обкомой ба
БМАССР-ий Верховно
Соведэй Президиумэй
ОРГАН.

Agitacionno xydelmeriiin sine debzelte teeše

Staalska Konstituuciin ynduu dai xuxalaiin suxala sobiti-nuudai tanilsuulxa, dotoodilin ba ulasxoordiin nileed ylemze jixe asuudalnuudaa tedenerili informirovalxa ujalgataa. Agitaatornuud ba propagandistnuudai xydelmerili salgaxa, eehediingee xydelmeridexi dutuu-nuudili jabadal dundaa zahaijins, eehediingee teoriticheske xemzeli deesegelylxiijin te-denerte tuhalaxa xeregtei.

Agitaatornuud ba propagandistnuudai olomlangan kaadrnuud bolbol aradzonoi dunda maassova politicheske xydelmeriiin amazaltiili sildxene. Bol'shevlig agitaaca—ynder iskyystvo myn. Amazdal ton yrgen sloinuudai kyltyyrne ba politicheske xemzeegel tyrgen ur-galta xadaa agitaatornuud ba propagandistnuudhaa, ulam byri serbjoozno eriltenyydii erine: tedener xadaa kyltyyrne, xunyydiji medexe, aradzonol honirxodog olojanziin asuudalnuudta xarluusaza şadamaar baixa johoto. Partorganizaacnuudai zygho, agitaatornuud ba propagandistnuudai kaadrnuudta sag yrgelzin tuhalamza xeregeitei Jesteestvenne baina.

SSR-ийн sojuuzna respyyblikenyydei Verxoovno Soveedte sojuuzna ba avtonoomno respyyblikenyydei Verxoovno soveedyyde hungaltuuudai ede partiina organizaacnuudar xygyzylegen delgerygdehenn maassova politicheske xydelmeri xadaa azaladal po-liteske aktivnostiiji deesegelygede ton Jixe rooliiji dyrygen baina. Hungaltuin kam-paaniin ydernyydte, xeden zuu mangad agitaatornuud ba propagandistnuud, tedeneret too-ugaa olon tooto partiiina sed bolbol aradzonoi dunda xydelmerilin baina. Agitacionno xydelmerilin dalaisan yne-seree bol'shevlig dalaisa balhan m. Kommunistnuudai ba par-tina bişedet staalska bloogto lotomo triiyf olgohon, SSR-Verxoovno Soveedte ba sojuuzna respyyblikenyydei Verxoovno Soveedyyde hungaltuuud bolbol ene xydelmerili jstoinoor yngergoo.

Aradzonoi eehediin xaba-algataigaar ba tuhalamzataar, aradzonoi maassanuudai partiiina-politicheske xydelmeri byrzaazna orenuudai politicheske paartiuudai prakktikada tagdaagyi ba xaragdaza boylagi ygel yzegdel. Ene yzegdel xadaa soveed aradai oraalno-politicheske tahaldagi jedinstviji, partiiina se xydelmerisdet, tarlaasadai intelligeetel, kommuunist-dai niagta sojuuzlii xyse-emegeerenee todroxolono. Hungaltuin kampaaniinuudai ede, partiiina organizaacnuudai bol bol gaixamsg aktiivilijeden zuu ba mangad ton agitaatornuud propagandistnuud ba organizaatornuud elirylee. Talaantata ba paar-in xerege preedanne xydel-terilegdedili debzyylxiin tula ne rezeerv, bol'shevlig kaadrnuudai sine istoočnig neegdee. Zorilgo jyib gebel, tulagdauun rezyltaadii bezyylxle, aradzonoi dunda politicheske xydelmerili oopediili butargan algaaxa biše, bajazuulxa geghen baigaa. Gebeş, xarin danşy, olonxi niutaguudaa xydelmerili zogsooxhoo, ziseelkede, Moskvaagai okoloničeska raionto, hungaltuin kampaaniin ydernyydte, aradzonoi dunda xydelmerilhen 319 agitaatornuud ba propagandistnuudhaa, partiiina organizaacnuudai medeedyydei jsoor, myn oo yjede mill 100-a baga ylyy xunyyd xydel-terilez yrgelzelheer baina, Moskvaagai Frynzenske raionto, hungaltuin kampaaniin ynergelgede xabaadalsahan 4500 glaatornuud ba propagandist-nuudhaa, xojor mianga saxuu nyuyd aradzonoi dunda xydelmeri jabuulza yrgelzelheer baina. Busad niutaguudaa, aradzonoi dunda maassova politicheske xydelmeri byrši doosoo. Eneentel, saasadaa ebsece okogyi.

Exin ba raloonno partorganizaacnuudai zygho, agitaatornuud ba propagandistnuudaa xydelberilge nileed Jixe hulaa. Xarin, agitaatornuud ba propagandistnuud bolbol sag xydelberile xerelberide ba zaab-ruudaa xereglene. Partiiina organuud xadaa agitaator ba propagandistii, oronoi azabal-

(“Praavdin” tyry biseghee).

КОМСОМОЛЬСКО ДОКУМЕНТЫН НЭЛГЭЛГ ЭХИЛЭЭ

Петропавловка. (Телегра-ваар автава). Зэдэн аймакийн комсомольско организаций болбал ВЛКСМ эй ЦК-гийн забаритай зохилдуулан, комсомольско документын талгэлгэдэ ton серьезоор бэ-лэхэнэйгээ результадта, 1939 оной июниин 13-хаа комсомольско документы

нэлгэжээ эхилээ. Түрүүшний удэр, дунда нургуулиин, НКВД ба почтын дэргэдэх эхин организациундай комсомольцууд шэнэ билет ава-ба. Нэлгэлгэ хадаа инструкции нариар сахина.

ЖИМВЕЕВ.

BKP(b)-ein Obkoomoi VI pleenym

Ijjyniin 15 ydeesiin 6 čaasta BKP(b)-ein Obkoomoi VI pleenym neegdebe.

Pleenym bolbol tyrylen organizacionno asuudal xelsee, BKP(b)-ein Obkoomoi kaadrnuudili erxilexe sekretariaata nyxer Bygajev Vasilli Vilkotorovičiin hungahan ba BKP(b)-ein Obkoomoi byyroogol sostavaa oruulhan baina. Nyx. Borsooyev xadaa Jaruu-

niin aimaga xydelmerile baihan deerhee byyroogoi xydelmeride xabaadaza şadaxagyi bolbon usharhaan pleenym bolbol, tereniji byyroogoi cleenei ujalgahaa syleelbe.

Xojordxi asuudalaar, BKP(b)-ein Obkoomoi sekretaris nyx. S. D. Ignatjev bolbol BKP(b)-ein CK-gei maiska pleenymeitooqood tuxai ton gynzegi udxatai doklaad xebe.

PARTIIINA AKTIVAI SUGLAANAI REZOLIYUCE BKP(b)-ein CK-gei MAISKA PLEENYMEI ITOOGUUD TUXAI NYXER IGNAATJEVAI DOKLAAD TUŞAA

BKP(b)-ein CK-gei pleenym mei itooguud tuxai, BKP(b)-ein OK-gei sekretaris nyxer Ignatjevai doklaadili sonosood, Ulaan-Ydiin partiiina organizacionno-azaxlin ba politicheske xybezyylgiin tylee temeselei byri byxelzegede, kolxoozno stroin ulam byri byxelzegede, kolxoozno maassilin azana haixan baidalai haizalrulgada zoriulagdahan, BKP(b)-ein CK-gei pleenymeitogtoomzuudili xysederöen ba dyryren haisaaza, tedeniji xelberiltegeli gyisedxelgede abna ba Buriaad-Mongoloi partiiina ba partiiina biše byxii bol'shevligydyiji ede togtoomzuudili gyisedxelgeliin talaray xydelmerinydte aktivinaar

Partiiina aktiv bolbol urgasa xuriaalgada ba xyde azaxiin produuktenuudili beledxelgede beledxeldei xydelmerili delgelyze, partiiina, komsmoisko, soveed, gazartariaangal bolkolxoozno stroin ulam byri byxelzegede, kolxoozno maassilin azana haixan baidalai haizalrulgada zoriulagdahan, BKP(b)-ein CK-gei pleenymeitogtooinuudili ene darlii ba sagsoon byyrgelgili organizovalgada kolxoozno maassilin mobilizovaalza, eneeneigee yndene huuri deere, Irkyutske Citiinske oblastnuudai

sorevnovaanida respyyblikenye ilaxa jabadaliin xangalgaxada byxii partorganizaacnuudai suxalii suxala ujala myn geze toolono.

BKP(b)-ein CK-gei pleenym bolbol azaladal depyadaudai niutaguuddaxi soveedyydehungalgiji yngergelge tuxai asuudalii xelsee. Partiiina aktiv bolbol byxii kommunistnuud, byxii partiiina ba soveed organizacaanuud xadaa ylehen noormilli yrgedxelgede xarag-dahan xazagairulganuud bolbol, partiiina ba soveed xytel-berilegded xadaa kolxoozno ustaavii nariaar saxilgini dyyse, kolxooznuudili ba kolxooznuudili yderbyri xy-myzyylxiin orondo, eehediingee opportunisticke praka-kaar, ustaavii xazagairulxa jabadalda eehedoe tuhalasdag ba, gadna, kolxoozno bai-guulaitin xerege xarşa, buta-soxigdohon kulaacestviin yleg-delnyydeer oruulagdag çastna ymsiin, byrzaazna tene-deciin, kolxooznuudai nebte-ren oroxo jabadaldan pres-tyypne-hanaa amagalanaar xandag balhanainb sexe xoişolongitn myn bolno. (CK ba SSSR-ei SNK-gei togtool-

Partiiina aktiv bolbol taril-giin propoolkiij sag bolzor soonei ynder şanartaigaar yngergexiin, traaktorna parkiin ba xuriaalgini byxii inventaarynuudai remontoiti bolzortonba ynder şanartaigaar jabuulxiin, urgasa xuriaalgada beledxelgili byxii xydelmerinydii sag sooni beledxelgeliin byxii komsmoisko, gazartariaangal ba xydelgeliin oorganuudii urlaana.

Partiiina aktiv bolbol kolxoozni, MTS iin, sovxoziot gei ede togtoolnuudili respyyblikinge kolxoozni byxenei mederelde xerelberilegded ba xyde azaxiin specialist byxen xadaa gyrenei ugaa Jixe udxaşanartai, BKP(b)-ein CK ba SSSR-ei SNK-gei suxalii suxala togtoolii bejelylgede 1939 onoi urgasa xuriaalgada eehedoe xydelmerili xyse medereiin ba oilgoxiin tula, ede byxeniji 1939 onoi urgasa xuriaalgada ba xyde azaxiin produukt-

M. В. Фунзын нэ-рэмжэтэ Унан-се-рэгэй улаантугта дээдэ училишие ба тэрэнэй коман-диринүүд ба полит-ХУДЭМЭРИЛЭГШЭДЫЕШАГНАЛГА

1939 оной июниин 10-ний, СССР-ий Верховно Советэй Президиумэй указаар; Фрунзин нэрэмжэтэ Унан-Серэгэй улаантугта дээдэ училишин хорин жэлэй ойтой даш-рамдуулан, тэрэнэй Худэлмэришэн Таряашанай Унан-Серэгэй Флодой командна кадрнуудые бэлэдхэлгын ба боевой габияагайн тулеэ ЛЕНИНЭЙ ордоноор шагнагдаба.

Худэлмэришэн Таряашанай Унан-Серэгэй Флодой команда на кадрнуудые бэлэдхэхэ талаар чиудаан, чиэн сэхэр худэлмэрилнэнгээ тулеэ тус училишин 48 командинууд ба полихудэлмэрилэгшэд советскэ союзай орденуудаар ба медальнуудаар шагнагдаба.

ЛЕНИНЭЙ ордоноор нэгэдэхি рангын капитан Иван Николаевич Дмитриев шагнагдаба.

“УЛААН ТУГАЙ” ордоноор —полковник Иван Алексеевич Благовещенский.

“УЛААН ТУГАЙ” орде-ноор 15 хүннүд шагнагдаба.

“ХУНДЫН ТЭМДЭГЭЙ” ордоноор—16 хүннүд.

“АЖАЛАЙ ОТЛИЧИН ТУЛӨӨ” медаляар 15 хүннүд шагнагданаан байна.

С. М. Кировэй нэ-рэмжэтэ унан Доогуур намаралгын ну-ралсалай отряды ба тэрэнэй коман-диринүүдые ба полит-ХУДЭМЭРИЛЭГШЭДЫЕШАГНАЛГА

1939 оной июниин 10-ний, СССР-ий Верховно Советэй Президиумэй указаар, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ, унан доогуур намаралгын ну-ралсалай отряды хорин жэлэй ойтой даш-рамдуулан, тэрэнэй гражданска дайнай жэл-нүүдээ туйланан боевой габияагайн, худэлмэришэн Таряашанай Унан-Серэгэй Флодой командна кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ туйланан амжлтын тулеэ УЛААН-ТУГАЙ ордоноор шагнагданаан байна.

Худэлмэришэн Таряашанай Унан-Серэгэй Флодой кадрнуудые бэлэдхэхэ талаар чиудаан, чиэн сэхэр худэлмэрилнэнгээ тулеэ 33 командинууд ба полихудэлмэрилэгшэд Советскэ союзай орденуудаар ба медальнуудаар шагнагданаан байна.

ЛЕНИНЭЙ ордоноор хоёрдохи рангын флагман Петр Семёнович Броневицкий шагнагдаба.

“УЛААН ОДНОЙ” орде-ноор 6 хүннүд шагнагдаба.

“ХУНДЫН ТЭМДЭГЭЙ” ордоноор—15 хүннүд.

“АЖАЛАЙ ОТЛИЧИН ТУЛӨӨ” медаляар 11 хүннүд шагнагданаан байна.

ZURAG DEERE: Ulaan-Yde goorodoi partiiina aktiivai suglaanai zaal. (Mikhailov photo).

*Irkytske ba Çitiinske ooblastnuudtai
sorevnovaanida ilaja!*

Kanceliaarska xytelberiiin xoisolon

Selengin aimagai kolxoozuud bolbol paar xaxalalgan kam-paaniji ton hular Jabuulna. Irkytske ba Çitiinske ooblast-nuudtai batalhan socialis doo-govoroi yndehoer, paar xaxalalgaa ijyyniin 15-da dyrgexge baigaad, xarin ijyyniin 10-da colonxi kolxoozuud xadaa paar-a dyrgexili hanaalaasigyi baina. Aimag dotoron, plaana Johoor, 16285 geetaar paar xaxalagdaxa baigaad, oriodoo 8757 geetaar xaxalagdahan ge-ge gy, all 54,4 procent pla-naa dyrgehen baina.

Yer-Zeelein somsoveedel kolxoozuud bolbol plaanaigaa johoor 1050 geetaar paar xaxalxa aid, ijyyniin 10-da 270 geetaar xaxalza, plaanaa oriodoo 20 procent dyrygee. N-Selen-gin somsoveedel kolxoozuud bolbol 1600 geetaar paar beled-xexe baihanhaa, 320 geetaar beledxee. Nojoxonoi somonoi kolxoozuud xadaa paar xaxalal-gin plaaniit 23,1%, Selendyy-min — 25 procent dyrygee. Ene-selen, Zyl - Hitein, Oron-gin g. m. somsoveediydel kolxoozuud bahaal geegdelte. Ene xadaa traaktorna paarkin muu-gaar xereglegeddeg, xysejoo-zibær organizovaalaagyi bai-han deereheens bolno. Selen-gin ba Selendyymin MTS-iin traaktorna paarkanuuud ton muu-gaar xydelmerilne. MTS-uudain traaktornuud xadaa remoont mutuut baihan deereheen, myn busad eldeb saltagaanuuda-xeden sytkeer xydelmerilne-gyi.

Orongin somonoi „Ulaan-Orongo“ kolxozol pooli deer-e xydzelze baihan, Selengin MTS-iin 9-dexi brigaada (brigadiirans nux. Cedeonov) bol-

Cer. Dondukoov.

Paar beledxelgiji dyrygebe

N-Selengiinske (telefoonoor abtaa). Zagastai somonoi, Staalinai ba Moolotovoi ne-rezente kolxoozuud bolbol paar beledxelgiji dyrygebe. Paaran-gansaxan le traaktornuudar xaxalagdanzai. Xaxalalgan şan-nar hain geze şanarili şalgag-saар segnegdebe.

Ede kolxoozuudt xydelme-riilen traaktorna brigaadanuud daa oroin kylstyrynyydel ta-dat zarin traktorlistnuud bol-bol azalai ton hain pokazateel-

I. M. Baluurov.

SERBOOZNOOR XYDELMERILXEN ŞUXALA

Selengin aimag bolbol medegeer, miil 208 modourad-xagsadij xanduulhan baina. Eene deerehee, uradxalda jabahan modonuudaians hyyl xadaa 54-dexi kilomeetrte baina. Tiime tula, Selengin aimygis-koom bolbol xydelmerili ser-jooznoor xytelberilke johotoi. B.

B.

Socialiis gazartariaalangai ilaltiin bygdede aradai xaralga

Aavgustiin 1-de, Moskvaada, Byxesozuunza xyde azaxlin viistavkiin neegdexe baihanli medexegi gazar, Soveed Sojuuz dotor baixagi. Ilme viistavkenyyd manaida ysee boloo-gi jym, 1923 ondo organizo-vaalaghan, xyde azaxlin negedexi viistavke xadaa eeriing-goe xaraakteraisi, masstabai-gasji talar mynne beledxeg-deze baihan viistavketi ziise-legdexere biše baina. Tere yede, manai xyde azaxli xadaa "dalai oton tariaasadai zizex-nyyd ba butarxainuud azaxli-nuud" baihan ba kolxoozuud, sovxoozuud jireedyi baina.

Bolxoo baigaa viistavke xadaa xyde azaxli socializ-miin tulahan aguu jixenyd ilaltanuudij xysedet xarulxa ujalatai. Ene viistavke xadaa delkel deere egele tomo, egeel organizoovanno, egeel mexani-zirovanne manai xyde azaxlin eldeb ilgaanuudij xarulxa johotoi. Viistavke xadaa erxi-me erxi kolxoozuud, MTS-uudai, sovxoozuudai, feermenyydet, brigadanuudai, zvenoonuudai, socialis xyde azaxlin tyry xynyydei ba organizaatornuudai gaixamşag demonstraca, ondoogor xelexede, paraad bolzo ygece baina. Edenei ziiseenyd deere viistavke xadaa xyde azaxli yiledberiij, agroteeknikii ba zooteeknikii organizaacalgin tyry meetodydij kolxoozni-guudai şudala xabdalai tuha-xyrege johotoi. Viistavke xadaa kolxoozuud ba kolxozni-

Xitaddaxi vojeenne jabuuiganuudtai.
ZURAG DEERE: Xitad aarmiiin bojec tyry pozicuudtai baina.

(TASS-iin fotoxrooniko).

Modouradxalgiij tyrgenoer, organizoovan noor yngrege!

ANXARALAA TABINAGYI

Mynoe, modouradxalgiin ty-leg jabaza baihan yje. Xedii imme gebeşli, zarim aimygis-edkoomuud ba somselsoveediy-del xytelberileg sed bolbol modouradxalga anxarala ser-yooznoor tabinagyi.

Tarbagatalin raioonol, Barikino-Kliyçevskiiin selsoveediy-tyyleg sen pux. Diviaatov bolbol Xyrbiin lespromxoozoi modouradxalga deere 100 se-zoonniguid — kolxozniguidi elgegeexx plaantai baihan aad, mynöe yjede miil 45 xynyydij elgegeen baixa jym.

Ene somonoi „Kraasna-bo-jec“ kolxoz xadaa 33 xynyydij elgegeen, arat geze 16 xy-

nyydiij modouradxalga deere xanduulaa. Dzerzinskiiin ne-rezente kolxoz 12 xynyydij (35 kolxozniguidi elgegeexx johotoi baiga) xanduulba.

Tarbagatalin aimygis-edkoom ba tereene tyrylegiij orologşo nux. Matveevjev bolbol xene serjooznoo signalliti medehen bolbosj, ene geze xem-zee abnayi. Ilme tula, tus aimygis-edkoom ba Barlikino-Kliyçevskiiin selsoveediy-del tyrylegiij orologşo nux. Deviaatov xadaa modouradxalga tušaa bolşeviğ anxarala tabiza, xydelmeri sed — modouradxagşadij plaaanaigaa Johoor elgegeexx ujalatai BATIN

Teemperen teşeşegyi udaan

Jaruuniin aimag bolbol Xoriin aimagai, Xudan myrendexi modouradxalgiin jabuulxa johotoi ba tere xydelmeridoo exilze orohoor nileed uadaa bolo. Gebeşli, modouradxalgiin teemp xadaa teşeşegyi udaan.

Mynoe xyrter, uhanda modo oruulgan yxesdy reegydi baina. Ziselekhede, ijyyniin 10-nal medegeer, 35,363 k. m. modonoin, 32,382 kybomeetriiuhanda unaagaagdaza, plaaaniin 91 proc. dyrygegde-hen baixa jym.

Uhanda oruulagdahan modonoin uradxalga bolbol ton uadaa jabana. Myn ijyyniin 10-nal medegeer, hyylin 88-daxi (Yde myrenhöe) kilomeetrte xyrenxei baina.

Modouradxalgiin amzaltijii xangaxa glaavna xysen bolxo sezonniguid — kolxozniguidi, modouradxalga deere xanduulgan ton dutamag baixa jym. Tus aimag bolbol 335 xynyydij xanduulxa baihan aad, miil 206 xynyydij elgegeexx, enegegeere modouradxalgiin jabasili xemgyi udaaruulza baina.

Ilme tula, Jaruuniin aimag bolbol xydelmeri sedi plaa-nain jooho xanduulxa ujalatai. Xudan myrendexi modouradxalgiin parti bolbol teemp xuradaxxin tula, onso operativna xemzeejabulga-nuudij abxa johotoi.

C. D.

Viistavke deere jyn xarulag-daxa ba xyde azaxli ilaltanuud xaişan geed xarulagda-xa jym?

Xyde azaxlii tyry xynyydei ba tyry kolxoozuudai, MTS-uudai ba sovxoozuudai amzaltanuudij demonstraca-alga xadaa otraslevol, respibl-kaanska ba zonaalna 52 pavilboonuudt organizovaalagda-xa baina. „Tarijan“, „Xoopog“, „Malazal“, „Mexanizaaca“ g. m. otraslevol povilboonuudt baixa. „Tarijan“ gehen pavilboonuudt manai oron dotor 7-8 milliard ppyd tarlaaji zil byri xuriaxa tuxai nyxer Staalinali daabarijili jaaza dyrygegdeze baihan xarulagdanza. Viistavke xabaadagşa xadaa SSSR bolbol orohilji yiledberiilgiin talaar delxei deere negedexi huuri ezelne geze ene pavilboonuudt xarulagdanza. Viistavke deere, kolxoozuudt xuriaadag xyde azaxlii yiledberiilin novaatornuudt amzaltanuudt tanilsaxa baina. Byxil busad otraslevol pavilboonuudt xadaa xloopogol, sviooklini ba busadai talaar socialis gazartariaalangai ilaltanuudij xarulxa baina.

Sojuuzna ba nacionaalsa-respyyblikenyydei, myn tereşelen zonaalna pavilboonuudt xadaa ilangajaa seberxen, gojoberxaar xaraalagdaza baina, ede. Sojuuzai eldeb zoononuud (ziselekhede, Povooblozo, xoito zygei ba busad zoononuud) erxi azaxlii ba xyde azaxlii erxi xynyydei oope-duud koncentriovalagdaxa baina.

Dereevnide şinenyyd zilynyyd gehen viistavkiin razdeel xadaa egeel honin, haixan baina jym. Mynoe yjini soveed

dereevnide tipovol barilganuudij xarulxa 26 pavilboonuudt ende oformilogdozo baina. Viistavkiin pavilboonuudt sceenre deere 63 maşinlii-traak-torna staancanuud, 747 kolxoozuudt ba feernyyd, 192 sovxoozuud, xyde azaxlii 1519 tyry xynyyd ba organizaatornuud, 38 nauçna-sînzeligilin instityydyd ba opedino staancanuud, 16 xaata-laboritorioonuudt ba busad delgerengiligeer xarulagdaza baina. Viistavkiin busad xabaadagşad bolbol viistavkiin xyndelelgit knigede oruulagdanza. Edenei amzaltanuud xadas 500 alboomuudt myn le xarulagdaxa jym.

Mynoe sagi dereevnide bal-dal, xyde azaxlii socializ-miin byxeldelein-istoriçeska ilaltanuudt xadaa gansaxan le diagraammar, fotografaiaar ba kartifanuudt xarulagdanza biše. Viistavke deere, kolxoozuudt ba sovxoozuudt xuriaadag xyde azaxlii produuktnuudt obra-zeeciydi xarululgada, myn tereşelen eksponaatna posa-adkanuudt ba tarilganuudt ton jixie gazarnuudt tahalagdanza. Pavilboonuudt oroo-hoto, texnilçeske, oovoşçno ba ploodo-jaagodno kyltyyrenydei 29000 obrazeciydi (tede-nei 23000 ekzemplaarnuudt viistavke deere asaragdanxai) baixa. Tereeneh gadna, malazalai pavilboonuudt erxi deede produktivna malnuudt ba subuunud xarulagdaxa jym.

Viistavke deere eksponaatna posaadkanuudt ba tarilganuudt xadaa egeel honin, haixan baina jym. Mynoe yjini soveed

СССР-эй Верховно судэй пленум

1938 оной октябрин 6-да, „Sura“ гажэ ашаанай пароход Швецэн эрненүдтэ ябат-раа аварида ороон байгаа. Тийнээд, тус пароходын капитан Герман—Галкин гэгшэ угловно харюсалгда хабадуулагдан байна. Энэ хэргээ СССР-эй Верховно судэй түрүүлэshын протестээр, июнин 9-дээ пленум дээрэ vzэgdéhэн байна. Тус пароходото ремонтын хэрэглэгдэхээ байваше, Балтийск пароход-ствын управленин худалma-lyagshad хадаа пароходын капитаны рейстээр мордохын баалан байжанин материялнуудхаа элирүүлэгдэбэ. Замдан шторм эхилэ. Галкин 8 балл хүртэ шангадан байгаа. Пароходийн ма-

шинна тайлаг уруу унан ороож захалаа. Судныен эрээ тээшэ abaашаа. Тийнээд, капитан болбл суднээ якорьтабаяд, Антъерпенээ ерэж ябахан „Циолковский“ гажэ теплоходто аварийн радиограмма угэнэн байгаа, тэрэхадаа „Сура“ пароходын Капитан Герман-Галкинине эзмэлээн, материальнуудай нэнжиниш зүб байгаагий. Харин нөөргэ, капитан Герман-Галкин хадаа сложно условии со суднээ, хүнүүдээ ба ашаагаа аршалжа шадаана туяа хийн элирүүлэгдэхэн байна.

Капитан Герман-Галкинине эзмэлээн, материальнуудай нэнжиниш зүб байгаагий. Харин нөөргэ, капитан Герман-Галкин хадаа сложно условии со суднээ, хүнүүдээ ба ашаагаа аршалжа шадаана туяа хийн элирүүлэгдэхэн байна.

СОВЕДҮҮДЭЙ ДВОРЕНЦИН БАРИЛГА ДЭЭРЭ

Соведүүдэй дворецын барилгин управленид монументальна скульптурэй Бухэс-союзна конкурсын бэлэдхээлэхилээ. Зданин газаа таладан гражданска дайнай, социалистикэ байгуулалтын геройнүүд, улааскоорднын пролетариадын солидарностын зориулсан теменүүдээр, 10 скульптурна группиуд хубаарилан табигданхай байха. Зданида орох таладан Маркс ба Энгэльсэй памятник байгуулагдаа байна.

Удмуртэ Удмуртии историческэ материалинуудтай ба документнуудтай сборниги гаргахан. Городской партнуралсалай гэртээ Удмуртии сагаан банднууднаа сүлөөлгүү түмээслэй геройческэ удэричные харуулсан эхэ выставка наэгдэхэн. Июнин 18-да Ижевскын культурнүүдэй паракнуудтаа арадай массова сэнгэлгэ боллох.

ШЭНЭ СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ ГОРОД

КУЙБЫШЕВ. Чапаевская Гурбан километр газартаа ехэ социалистическая городой байгуулалт эхилээ. 20 шулуун гэрнүүд баригдаан ба 38 квартиратай, магазинай байха байралт олондабар гэр баригдаа байна.

Гениралья планай ёхор городтонуу культурын дворец, поликлиника, банно-прачечна комбинат, хоёр кинотеатр, XVII дэдээр учрежденин здани байгуулагдаа. Ерэх жилд трамвайна линиин байгуулалтань эхилэхээ.

Городын байгуулалгын сэн 500 миллион түхэрга.

Хилдээлэй 11-нейн үргэлжүүр Москвадаа 6 аэростадууд агитационно индэлгээдээний 17 хүнүүдэй дэсант байгаа.

Бүхэли удэртээ агаарты байгаад, аэростат хадаа удзо Ярославска областин территори дээр буунаан байна.

Аэростадай экипаж болбл ВКП(б)-ийн ЦК-ийн майссаа плэnumай тогтоомжнууд тухай колхознүүдийт беседээнгэрэн байна. Агаарын агитаторнуудын арадзон тон халунаар угтаан байна. Суглаанд 1000 шахуу ханаадаа.

xil uçaastoguudta 260 kyltyyrenyyd—3000 haal yly soortnuud eksplloatirovalagdaxa baina.

Socialis xyde azaxlii amzaltanuudij xarulgiin agujile, yrgen dalaisans bain. Viistavke bolbol agujile xaralga bolxo baina. Ene viistavkiin yrgen dalaisans bain. Ooroohoto tarlaanai uçaastog deere xamta 20 ylyy kyltyyrenyyd—580 soortnuud tarigdaza baina.

Viistavke deere 46000 kvadratnaa meetr gazarai ploosça-dijii saad ezelne. Ene xadaa viistavkiin gaixamsag haixan bulanii bolxo. Ende 600 soortnuud 9800 ekzemplaarr ploodo-jaagodna tarimalnuud, urgamanluud bil. Ende xadaa plodovoi modonuudai miçyrrinske soortnuudai bajan kolleekcenyyd demostrirvalagdaxa ba tereeneh gadna 5400 urgamanluudij tarihan, plodovo pitoomniguud tarigdanza. Viistavkiin territoori deegyri garahan allei xadaa ulaaganuudaa, graysenyydeer, viis-ninydeer tarigdanza baina.

Texniçeske ba urda zygei, dulaan ornoi kyltyyrenydei ugastogij xloopogol, riisel, sviooklin, lioon, konoplioo, maxoorka, şara ba sigaarni ta-maxin, kenaafai, ram